

Profesní rozvoj učitelů

Vedení školy

Autonomie škol a ředitelů

Vypracovala: Bc. Vladimíra Příhodová

Obor: NMgr. Pedagogika – výchova ke zdraví,

kombinované studium

Ročník: druhý, 3. semestr

Vedení školy

Autonomie škol a ředitelů

Ředitelé škol v ČR mají veliký podíl klíčové odpovědnosti při rozhodování v uvedených oblastech než ředitelé škol v EU. Je patrné, že většina ředitelů českých škol uvádí, že má větší podíl klíčových odpovědností při rozhodování ve všech oblastech řízení škol. Od lidských zdrojů počínaje přes rozpočet a stanovení školních pravidel a postupů až po záležitosti kurikula a výuky.

Řízení škol v Česku představuje velký problém. V Česku se na úrovni vedení škol střetává několik extrémů:

- školy mají velmi vysokou autonomii
- administrativní zátěž ředitelů škol je velmi vysoká
- noví ředitelé nejsou na novou profesi v průměru dostatečně připraveni,

Mezinárodní srovnání ukazují, že Česko patří k zemím s největší mírou autonomie škol v agendách organizačních, personálních, kurikulárních i finančních. Do těchto rozhodování zasahují orgány státní správy na krajské nebo místní úrovni minimálně, byť agendy podléhají poměrně rozsáhlé zákonné a podzákoně regulaci. Navzdory vysoké autonomii, rozsahu agend a svěřené zodpovědnosti českých ředitelů se velkému podílu z nich v době nástupu do funkce nedostává dostatečného vzdělání, resp. přípravy.

Cesty řešení se nabízí, mimo jiné, v následujících oblastech:

- Pozitivní motivace zřizovatelů a škol ke spojování menších škol do administrativní podpory či dílčího řízení nebo vytváření svazků škol sdílejících některé administrativně-organizační agendy. To by mohlo přinést nejen administrativní úspory z rozsahu. Mohlo by to zároveň usnadnit a zefektivnit využívání pedagogických a dalších pracovníků ve školách, zintenzivnit využívání prostor a vybavení škol, posílit rozmanitost kurikula a mimo jiné snížit sociálně-ekonomickou selektivnost škol;
- Poskytnutí administrativní, technické, právní a jiné podpory hlavně malým školám. V případě větších škol zdvojení funkce ředitele na pedagogického a technického ředitele, na kterého by ředitel mohl delegovat právní zodpovědnost
- Provedení odborného procesního auditu administrativní zátěže typických škol a následné snižování této zátěže
- Zkvalitnění profesní přípravy ředitelů, resp. vedení škol
- Zvýšení a následné udržení relativního platového ohodnocení ředitelů na úroveň srovnatelnou s řídicími pozicemi s podobnou mírou náročnosti a zodpovědnosti v jiných sektorech a zavedení případného kariérního řádu pro ředitele škol.

Pracovní čas a spokojenost ředitelů v zaměstnání

Šetření TALIS 2018 také shromáždilo informace o rozložení činností, které tvoří náplň práce ředitele.

V ČR ředitelé škol věnují 40 % svého pracovního času administrativním činnostem, v rámci EU jde o největší podíl, dále svého pracovního času věnují schůzkám, poradám 22 %. 8 % se věnují žákům, 8% jednání se zákonnými zástupci, to se výrazně neliší od EU. V mezinárodním srovnání patří Česká republika (spolu např. s Rakouskem, Chorvatskem, Maďarskem, Slovenskem nebo Švédskem) k zemím, v nichž ředitelé vyjadřují nejvyšší míru spokojenosti s pracovním prostředím. Co se týče spokojenosti s profesí ředitele jako takové, je situace českých ředitelů podobnější situaci ředitelů napříč EU.